

USNESENÍ

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 22. 12. 2021 v trestní věci **obviněného** [REDAKCE], **narozeného** [REDAKCE], vedené pro přečin maření úkolu úřední osoby z nedbalosti podle § 330 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku, o stížnosti státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Prachaticích proti usnesení Okresního soudu v Prachaticích ze dne 31. 3. 2021, č. j. 4 T 101/2020-914,

takto:

Ke stížnosti státního zástupce se napadené usnesení podle § 149 odst. 1 písm. b) tr. řádu zrušuje a okresnímu soudu se ukládá, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

Odůvodnění:

1. Usnesením Okresního soudu v Prachaticích ze dne 31. 3. 2021, č.j. 4 T 101/2020-914, bylo rozhodnuto následovně:

Podle § 314c odst. 1 písm. a) k § 188 odst. 1 písm. c) a § 172 odst. 1 písm. c) trestního řádu se zastavuje trestní stíhání obžalovaného [REDAKCE] pro skutek spočívající v tom, že

v době od 1. 7. 2015 do 27. 4. 2017 jako [REDAKCE], okres [REDAKCE], nezajistil výkon přenesené působnosti na úseku projednávání přestupků, přestože jej [REDAKCE] městského úřadu [REDAKCE], narozený [REDAKCE], nejméně ve druhém pololetí roku 2015 a v roce 2016 vícekrát informoval o tom, že žádný ze zaměstnanců městského úřadu, oborového úseku sekretariát, nedisponuje zkouškou zvláštní odborné způsobilosti pro správní činnost při přestupkovém řízení, a tudíž nemůže být naplněn čl. 15 organizačního řádu Městského úřadu [REDAKCE], účinného od 1. 7. 2015, schváleného Radou města [REDAKCE] podle § 102 odst. 2 písm. o) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění účinném do 30. 6. 2016, podle něhož měl zajišťovat plnění agendy projednávání přestupků ve věcech veřejného pořádku, ve věcech občanského soužití a ve věcech majetkových oborový úsek sekretariát, který je podle čl. 14 odst. 1 organizačního řádu součástí městského úřadu, a v návaznosti na to byl [REDAKCE] vyzván k poskytnutí součinnosti s vykonáním zkoušky zvláštní odborné způsobilosti zaměstnankyní městského úřadu [REDAKCE], narozenou [REDAKCE], načež s ohledem na finanční náklady spojené s absolvováním příslušných školení a s vykonáním zkoušky a na uvažovanou legislativní změnu v oblasti projednávání přestupků odmítl takovou součinnost poskytnout, výslovně vyjádřil vůli neumožnit [REDAKCE] vykonání zkoušky a nevyužil ani svých oprávnění zřídit pro výkon přenesené působnosti na úseku projednávání přestupků zvláštní orgán obce podle § 106 odst. 1 zákona o obcích, svěřit tuto pravomoc komisi rady města a řádně kontrolovat její činnost podle § 103 odst. 4 písm. c) ve spojení s § 122 odst. 5 zákona o obcích nebo zajistit výkon této agendy uzavřením veřejnoprávní smlouvy s jinou obcí podle § 63 odst. 1 ve spojení s § 103 odst. 1 zákona o obcích, ačkoli věděl, že jeho nečinnost může mít za následek, že některé přestupky nebudou vůbec projednány a dojde k zániku odpovědnosti za ně, v důsledku čehož nebyly Městským úřadem [REDAKCE] ani jiným orgánem města [REDAKCE] vůbec projednávány oznámené přestupky, ve správním řízení nebylo nijak konáno a uplynutím zákonem stanovené doby došlo k zániku odpovědnosti za takové přestupky podle ustanovení § 20 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, účinného do 30. 6. 2017, a tedy ke zmaření projednání 27 přestupků (přesně specifikovaných ve výroku napadeného rozhodnutí), jelikož není prokázáno, že skutek spáchal obžalovaný.

2. Proti tomuto rozhodnutí podal v zákonné lhůtě stížnost státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Prachaticích. Namítl především, že napadené usnesení je zcela nepřezkoumatelné, jeho odůvodnění je nesrozumitelné a nekonzistentní, zatížené logickými rozpory i terminologickými nepřesnostmi. Jde o vady natolik závažné, že adresátům usnesení znemožňují porozumět důvodům, které vedly k jeho vydání. Okresní soud se nedostatečně vypořádal s argumentací rozvedenou v odůvodnění podané obžaloby a není zřejmé, které skutečnosti vzal za prokazané, ani jak tyto vyhodnotil po právní stránce.
3. Soud prvního stupně se musel zabývat otázkou, kterému orgánu obce byl ve sledovaném období svěřen výkon přenesené působnosti na úseku projednávání přestupků. Obecně tato agenda mohla být vykonávána městským úřadem (potažmo úřední osobou, kterou k němu váže pracovněprávní vztah), komisí rady města (§ 122 zákona o obcích), komisí jako zvláštním orgánem obce

(§ 106 zákona o obcích) nebo jinou obcí na základě veřejnoprávní smlouvy. Je nesporné, že ve stíhaném období nebyla v [REDAKCE] zřízena přestupková komise jako zvláštní orgán obce a ani nedošlo ke sjednání veřejnoprávní smlouvy, na jejímž základě by tuto agendu vykonávala jiná obec.

4. Obžaloba vychází z předpokladu, že s účinností od 1. 7. 2015 byl výkon přenesené působnosti na úseku projednávání přestupků svěřen městskému úřadu, oborovému úseku sekretariát, což opírá o čl. 15 organizačního řádu městského úřadu účinného od 1. 7. 2015. Dovojuje, že obviněný svým nezákonným pokynem nevyslat pracovníci sekretariátu [REDAKCE] ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti znemožnil naplnění uvedeného ustanovení organizačního řádu, aniž by přitom využil svých pravomocí k zajištění výkonu předmětné agendy jiným způsobem. Tím zavinil zánik (promlčení) odpovědnosti za 27 přestupků.
5. Okresní soud se přiklonil k závěru, že přestupková agenda byla nadále svěřena nikdy nezrušené komisi rady města pro projednávání přestupků. Příčinné důsledky pro trestní odpovědnost obviněného z toho ovšem nevyvodil. Je paradoxem, že sám obviněný, jemuž je napadené usnesení ku prospěchu, prosazoval v přípravném řízení právní názor, že komise rady města pro projednávání přestupků nebyla nikdy řádně ustavena, a tudíž ani platně nevznikla. Okresní soud s ohledem na přesvědčení, že předmětnou agendu měla vykonávat přestupková komise rady města, dovojuje odpovědnost řadových členů této komise, členů rady města, [REDAKCE] městského úřadu [REDAKCE] i pracovníci sekretariátu městského úřadu [REDAKCE], nikoli však obviněného.
6. Přitom [REDAKCE] městského úřadu a tím spíše jemu podřízená pracovníci sekretariátu nemají ve vztahu ke komisi rady města pro projednávání přestupků žádné pravomoci. To, že někteří představitelé města (včetně obviněného) v určité době předpokládali, že se [REDAKCE] a [REDAKCE] stanou členy komise rady města pro projednávání přestupků, je zcela bez významu, neboť k jejich jmenování nikdy nedošlo. Na tom nic nemění ani skutečnost, že byli uváděni jako členové přestupkové komise na internetových stránkách města.
7. Právní názor o přetrvávajících kompetencích komise pro projednávání přestupků byl stěžejním důvodem, pro který Okresní soud v Prachaticích zprostil [REDAKCE] obžaloby pro obdobný skutek. Státní zástupce považuje za nepřipadné dovozování odpovědnosti řadových členů přestupkové komise. Byť nesložili svou funkci formou, kterou zákon předvídá, tak na druhou stranu dávali svým chováním zcela nepochybně najevo, že se již necítí být povinováni rozhodováním o přestupcích. Obviněný i [REDAKCE] městského úřadu je v tomto přesvědčení ponechávali, neboť jej sami sdíleli. Ani jeden z nich nepomyslel na to, že by členové přestupkové komise nadále mohli (nebo dokonce měli) předmětnou agendu vykonávat. Není bez významu, že přestupková komise neměla předsedu, nebylo nikoho, kdo by ji svolal, ani kdo by ji řídil, žádný ze členů nedisponoval zkouškou odborné způsobilosti, žádnému za členů nebyl předložen k vyřízení přestupkový spis. Spisy se shromažďovaly v podatelně (sekretariátu) městského úřadu. Patrně proto, že si obviněný ani [REDAKCE] městského úřadu v té době existenci komise vůbec nepřipouštěli, nežádali ani po jejích členech, aby předmětnou agendu vykonávali. Vzhledem k tomu nelze uvažovat o odpovědnosti členů přestupkové komise.
8. V odůvodnění napadeného usnesení okresní soud vícekrát opakuje, že přestupková komise byla zřízena radou města a této také podléhala. Ve vztahu k výkonu přestupkové agendy je tento právní názor opodstatněný jen zčásti. Podle § 102 odst. 2 písm. h) a § 122 odst. 1 zákona o obcích má rada obce pravomoc zřídit nebo zrušit komisi rady obce a jmenovat či odvolávat z funkce jejich předsedy a členy. Obecně je komise ze své činnosti odpovědná radě (§ 122 odst. 5 zákona o obcích, část věty před středníkem). Soud prvního stupně při svých úvahách zcela opomněl, že podle § 122 odst. 5 zákona o obcích, části věty za středníkem, je komise ve věcech výkonu přenesené působnosti na svěřeném úseku odpovědná starostovi. Projednávání přestupků je přitom výkonem přenesené působnosti (§ 95a zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, účinného do 30. 6. 2017). S přihlédnutím k citovanému ustanovení by bylo povinností starosty, aby kontroloval, zda komise vykonává svoji činnost řádně a bez průtahů, a aby pro případ, že tomu tak

není, učinil opatření k nápravě. Nabízelo se především jmenování nového předsedy komise, eventuálně odvolání těch jejích členů, kteří by ani přes výzvu neplnili své povinnosti, které vyplývají z jejich funkce. Jakkoli pravomoc k realizaci těchto opatření náleží radě obce, byl by starosta přinejmenším povinen k tomu, aby příslušné kroky svými návrhy inicioval. Za předpokladu, z něhož soud prvního stupně vycházel, tedy že přestupková agenda byla ve sledovaném období svěřena komisi rady města pro projednávání přestupků, byl by za selhání města [REDAKCE] při zajišťování výkonu této agendy odpovědný primárně obviněný.

9. V závěru svého opravného prostředku státní zástupce navrhl, aby stížnostní soud napadené usnesení podle § 149 odst. 1 písm. b) tr. řádu zrušil a uložil soudu prvního stupně, aby o věci znovu jednal a rozhodl.
10. Stížnostní soud podle ustanovení § 147 odst. 1 tr. řádu přezkoumal správnost napadeného rozhodnutí včetně řízení, jež mu předcházelo, a dospěl poté k následujícím závěrům.
11. Přečinu maření úkolu úřední osoby z nedbalosti podle § 330 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku se dopustí úřední osoba, která při výkonu své pravomoci z nedbalosti zmaří nebo podstatně ztíží splnění důležitého úkolu, a způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 vážnou poruchu v činnosti orgánu státní správy, územní samosprávy, soudu nebo jiného orgánu veřejné moci.
12. V smyslu § 127 odst. 1 písm. d) tr. zákoníku je úřední osobou člen zastupitelstva nebo odpovědný úředník územní samosprávy, orgánu státní správy nebo jiného orgánu veřejné moci, pokud plní úkoly státu nebo společnosti a používá při tom svěřené pravomoci pro plnění těchto úkolů.
13. Podle § 127 odst. 2 tr. zákoníku k trestní odpovědnosti a ochraně úřední osoby se podle jednotlivých ustanovení trestního zákona vyžaduje, aby trestný čin byl spáchán v souvislosti s její pravomocí a odpovědností.
14. V projednávané trestní věci lze do značné míry přisvědčit názoru státního zástupce, že odůvodnění napadeného rozhodnutí je sice poměrně rozsáhlé, ale trpí nekonzistentností, je zatíženo celou řadou logických rozporů a terminologických nepřesností, což způsobuje jeho nesrozumitelnost a tím pádem i nepřezkoumatelnost.
15. Okresní soud fakticky uzavřel, že důkazy opatřenými v rámci přípravného řízení nebylo prokázáno, že žalovaný skutek spáchal obviněný [REDAKCE]. Úvahy, které měly vést okresní soud k takovému závěru, nejsou v odůvodnění napadeného rozhodnutí přesvědčivým způsobem rozvedeny, prakticky není jednoznačné, jaké skutečnosti vzal okresní soud za prokázané a jak tyto vyhodnotil po právní stránce z hlediska v obžalobě užití právní kvalifikace.
16. Jak vyplývá ze shora uvedeného, tak obžalobou je obviněnému kladeno za vinu, že v inkriminovaném období jako [REDAKCE] nezajistil výkon přenesené působnosti na úseku projednávání přestupků, byť byl [REDAKCE] městského úřadu opakovaně informován, že žádný ze zaměstnanců městského úřadu, konkrétně oborového úseku sekretariát, který měl podle nově přijatého organizačního řádu MÚ [REDAKCE] od 1. 7. 2015 přestupkovou agendu vyřizovat, nedisponuje zkouškou zvláštní odborné způsobilosti, jež je zákonným kvalifikačním předpokladem pro výkon takové činnosti, odmítl vyslat ke složení takové zkoušky pracovníci oborového úseku sekretariát [REDAKCE] a současně nevyužil k řešení této situace možnosti zřídit pro výkon přenesené působnosti na úseku projednávání přestupků zvláštní orgán obce, nebo svěřit tuto pravomoc komisi rady města, případně zajistit výkon této agendy uzavřením veřejnoprávní smlouvy s jinou obcí, ačkoli věděl, že taková nečinnost může mít za následek neprojednání přestupků, k čemuž také došlo v případě 27 přestupků, u nichž došlo k zániku odpovědnosti v důsledku promlčení.
17. Na podkladě provedeného dokazování není ve věci pochybností o tom, že v inkriminovaném období po dobu téměř dvou let nebyla v [REDAKCE] vůbec projednávána přestupková agenda, došlo k promlčení celkem 27 přestupků a byly tak naplněny znaky objektivní stránky stíhaného trestného činu podle § 330 tr. zákoníku spočívající v zmaření splnění důležitého úkolu

a způsobení vážné poruchy v činnosti orgánu státní správy. Složitější otázkou je zjištění, kdo za tento stav nese odpovědnost, kdo byl subjektem vybaveným potřebnou pravomocí a měl a mohl zjištěnému následku zabránit.

18. Okresní soud v odůvodnění svého rozhodnutí ne příliš konzistentně poukázal na některá zákonná ustanovení zákona o obcích a přestupkového zákona účinná v době spáchání stíhaného skutku, ale již konkrétně nerozvedl své úvahy v tom směru, které osoby měly na základě těchto zákonných ustanovení jednat a zajistit výkon přenesené působnosti na úseku projednávání přestupků. V případě obviněného starosty města prakticky obecně uzavřel, že [REDACTED] má zákonem o obcích stanoveny určité povinnosti a pravomoci, avšak podle názoru soudu z těchto ustanovení zákona nevyplývá jednoznačný závěr, že by se obžalovaný dopustil jednání, které je mu kladeno za vinu. Poukázal především na to, že přestupková agenda byla v [REDACTED] řešena v předchozím období příslušnou komisí rady města, která byla zřízena již v roce 1990 a existovala i poté, co se obviněný stal starostou. Okresní soud zřejmě vzal za prokázané, že v následujícím období měl s [REDACTED] města řešit otázku vykonání příslušné odborné zkoušky pracovníci sekretariátu [REDACTED], přičemž odmítl vyslání jmenované ke složení zkoušky s ohledem na finanční náročnost a předpoklad, že s ohledem na připravované legislativní změny nebude v budoucnu předmětná agenda již Městskému úřadu v [REDACTED] svěřena. Stěžejními z hlediska závěrů okresního soudu jsou evidentně zjištění, že ve věci nebyly činné ani další odpovědné osoby, a to [REDACTED] městského úřadu, členové přestupkové komise, která předmětnou agendu řešila do 30. 6. 2015, či pracovnice sekretariátu, které měla agendu řešit od 1. 7. 2015. Navíc okresní soud argumentoval i tím, že dosavadní komise ani nepodléhala [REDACTED], nýbrž radě města, která ji ustanovila, prováděla změny v jejím složení a nevydala žádný akt, kterým by činnost komise ukončila. Byť okresní soud ne zcela konkrétně uzavřel, že obviněný si jako [REDACTED] nepočínal zcela správně při zajišťování činnosti městského úřadu, tak opakovaně zdůraznil, že má pochybnosti o tom, že za zjištěnou nečinnost by nesl odpovědnost pouze obviněný, neboť pochybení lze spatřovat i u dalších osob.
19. Podle § 53 odst. 1 zákona č. 200/1990 S., o přestupcích, ve znění účinném do 30. 6. 2017, obce projednávají přestupky proti pořádku ve státní správě ve věcech, které jsou jim svěřeny, přestupky proti pořádku v územní samosprávě, přestupky proti veřejnému pořádku, přestupky proti majetku, jakož i přestupky proti občanskému soužití, pokud nebyly spáchány porušením zvláštních právních předpisů o provozu na pozemních komunikacích, a přestupky na úseku vyhledávání, ochrany, využívání a dalšího rozvoje přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních minerálních vod a lázeňských míst. Podle § 53 odst. 3 tohoto zákona obce mohou jako svůj zvláštní orgán zřizovat komise k projednávání přestupků. Tyto komise jednají a rozhodují v tříčlenném složení vždy za předsednictví osoby s právníkem vzděláním nebo se zvláštní odbornou způsobilostí pro projednávání přestupků; usnášejí se většinou hlasů. Stejně podmínky platí, pokud by projednáváním přestupků byla pověřena komise rady obce.
20. Podle § 63 odst. 1 zákona o obcích obce, jejichž orgány vykonávají přenesenou působnost ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností, mohou uzavřít veřejnoprávní smlouvu, podle níž budou orgány jedné obce vykonávat přenesenou působnost nebo část přenesené působnosti pro orgány jiné obce (jiných obcí), která je (které jsou) účastníkem veřejnoprávní smlouvy. Předmětem veřejnoprávní smlouvy nemůže být přenesená působnost, která je na základě zákona svěřena orgánům jen některých obcí. K uzavření veřejnoprávní smlouvy je třeba souhlasu krajského úřadu.
21. Podle § 103 odst. 4 písm. c) zákona o obcích může starosta po projednání s ředitelem krajského úřadu svěřit komisi výkon přenesené působnosti v určitých věcech.
22. Podle § 106 odst. 1 zákona o obcích v případech stanovených zvláštními zákony zřizuje starosta pro výkon přenesené působnosti zvláštní orgány obce, jmenuje a odvolává jejich členy. V případech stanovených zvláštními zákony vykonává zvláštní orgán obce s rozšířenou působností státní správu pro správní obvod obce s rozšířenou působností.

23. Podle § 106 odst. 2 zákona o obcích v čele zvláštního orgánu obce může být jen osoba, která, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, prokázala zvláštní odbornou způsobilost v oblasti přenesené působnosti, pro jejíž výkon byl zvláštní orgán zřízen. Pro prokázání zvláštní odborné způsobilosti osoby stojící v čele zvláštního orgánu obce platí obdobně ustanovení zvláštních právních předpisů upravujících toto prokázání pro úředníky územních samosprávných celků.
24. Podle § 122 odst. 1 zákona o obcích rada obce může zřídit jako své iniciativní a poradní orgány komise. Svá stanoviska a náměty předkládají komise radě obce. Podle odst. 2 tohoto ustanovení je komise též výkonným orgánem, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti podle § 103 odst. 4 písm. c). Podle odst. 3 tohoto ustanovení předsedou komise podle odstavce 2 může být jen osoba, která, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, prokázala zvláštní odbornou způsobilost v oblasti komisi svěřené přenesené působnosti. Na prokázání zvláštní odborné způsobilosti předsedy komise se obdobně vztahují ustanovení zvláštních právních předpisů upravujících toto prokázání pro úředníky územních samosprávných celků. Podle odst. 5 tohoto ustanovení je komise ze své činnosti odpovědná radě obce; ve věcech výkonu přenesené působnosti na svěřeném úseku odpovídá starostovi.
25. Podle § 99 odst. 3 věta první zákona o obcích radu obce tvoří starosta, místostarosta (místostarostové) a další členové rady volení z řad členů zastupitelstva obce.
26. Podle § 102 odst. 2 zákona o obcích je radě obce vyhrazeno mimo jiné zřizovat a zrušovat podle potřeby komise rady obce, jmenovat a odvolávat z funkce jejich předsedy a členy (písm. h), stanovit celkový počet zaměstnanců obce v obecním úřadu a v organizačních složkách obce (písm. j) a schvalovat organizační řád obecního úřadu (písm. m).
27. Podle § 103 odst. 1 zákona o obcích starosta zastupuje obec navenek. Podle odst. 5 tohoto ustanovení starosta svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva a rady obce, podepisuje spolu s ověřovateli zápis z jednání zastupitelstva obce a zápis z jednání rady obce.
28. Podle § 109 odst. 1 zákona o obcích obecní úřad tvoří starosta, místostarosta (místostarostové), tajemník obecního úřadu, je-li tato funkce zřízena, a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. V čele obecního úřadu je starosta.
29. Podle § 110 odst. 1 zákona o obcích v obcích s pověřeným obecním úřadem a v obcích s rozšířenou působností se zřizuje funkce tajemníka obecního úřadu, který je zaměstnancem obce. Ostatní obce mohou zřídit funkci tajemníka obecního úřadu. Podle odst. 2 tohoto ustanovení tajemník obecního úřadu je odpovědný za plnění úkolů obecního úřadu v samostatné působnosti i přenesené působnosti starostovi. Podle odst. 4 tohoto ustanovení tajemník obecního úřadu a) zajišťuje výkon přenesené působnosti s výjimkou věcí, které jsou zákonem svěřeny radě obce nebo zvláštnímu orgánu obce, b) plní úkoly uložené mu zastupitelstvem obce, radou obce nebo starostou. Podle odst. 5 tohoto ustanovení se tajemník obecního úřadu zúčastňuje zasedání zastupitelstva obce a schůzí rady obce s hlasem poradním.
30. V návaznosti na shora popsaná zákonná ustanovení a obsah dosud v předmětné trestní věci opatřených důkazů lze bez důvodných pochybností konstatovat, že přestupková agenda byla v [REDAKCE] projednávána komisí rady města pro projednávání přestupků, jež byla zřízena v roce 1990 a bez problémů fungovala až do 30. 6. 2015. Z hlediska shora citovaných zákonných ustanovení šlo o komisi rady města, již byl svěřen výkon přenesené působnosti, jak předpokládá ustanovení § 103 odst. 4 písm. c) a § 122 odst. 2 zákona o obcích. Po komunálních volbách v roce 2014 sice formálně nedošlo rozhodnutím nové rady města ke zrušení této komise, ale s účinností od 1. 7. 2015 měla být podle nového organizačního řádu MÚ [REDAKCE] schváleného radou města přestupková agenda zajišťována městským úřadem, konkrétně oborovým úsekem sekretariát. V souvislosti s organizačními změnami došlo i ke zrušení Městské policie [REDAKCE] a zániku pracovní pozice [REDAKCE], která v předchozím období i vykonávala funkci předsedkyně komise pro projednávání přestupků. Z výpovědi svědkyně [REDAKCE] vyplývá, že před skončením svého pracovního poměru projednávala možnost svého dalšího pracovního

působení u městského úřadu s obviněným s tím, že by na plný pracovní úvazek zajišťovala výkon dřívějších činností městské policistky v podobě odchyty psů a výkonu přestupkové agendy. Neakceptovala poté návrh obviněného, aby tyto činnosti vykonávala jen na poloviční pracovní úvazek. S ukončením pracovního poměru předala přestupkovou agendu tehdejšímu [REDAKCE] MÚ.

31. Z výpovědi dalších svědků je zřejmé, že zajištění výkonu přestupkové agendy bylo v obecné rovině řešeno radou města, když předpokladem výkonu této agendy pracovníci sekretariátu [REDAKCE] bylo zajištění kvalifikačního předpokladu, vyslání jmenované ke složení zvláštní zkoušky odborné způsobilosti. [REDAKCE] měl původně přislíbit, že jmenovanou vyśle ke složení zkoušky, následně však od takového záměru ustoupil s ohledem na očekávané legislativní změny.
32. Dosud opatřené důkazy svědčí o tom, že obviněný byl ze strany [REDAKCE] MÚ informován o skutečnosti, že čl. 15 nového organizačního řádu MÚ nemůže být naplněn. Byť rada města nerozhodla formálně o odvolání dosavadní předsedkyně a členů přestupkové komise, tak fakticky tato komise přestala fungovat, což bylo i obviněnému jako starostovi města známo.
33. Výkon přenesené působnosti zajišťuje podle § 110 odst. 4 písm. a) zákona o obcích tajemník MÚ. Postavení tajemníka však není zcela nezávislé. Starosta je oprávněn stanovit a ukládat tajemníkovi pracovní úkoly, organizovat, řídit a kontrolovat jeho práci a dávat mu k tomu účelu závazné pokyny, což vyplývá ze skutečnosti, že starosta je v čele obecního úřadu, je tedy nadřízen všem zaměstnancům obce zařazených do obecního úřadu (§ 109 odst. 1 zákona o obcích), tajemník je mu odpovědný za plnění úkolů obecního úřadu (§ 110 odst. 2 zákona o obcích) a ve smyslu § 110 odst. 4 písm. b) zákona o obcích tajemník plní úkoly uložené mu zastupitelstvem obce, radou obce nebo starostou.
34. Podaná obžaloba na podkladě ve věci opatřených důkazů a s odkazem na příslušná ustanovení zákona o obcích a tehdy účinného zákona o přestupcích dovozuje, že obviněný byl dostatečně seznámen s rozhodnými skutkovými okolnostmi (faktická nečinnost úřadu při výkonu přestupkové agendy), že odmítl [REDAKCE] MÚ poskytnutí součinnosti k naplnění nového organizačního řádu (vyslání [REDAKCE] ke složení potřebné zkoušky) a nevyužil k řešení situace ani dalších oprávnění, která vyplývají z ustanovení § 106 odst. 1, § 103 odst. 4 písm. c) ve spojení s § 122 odst. 5 či z § 63 odst. 1 zákona o obcích.
35. Okresní soud se v rámci svého rozhodnutí s argumentací obžaloby dostatečně nevypořádal. Jeho závěry jsou poměrně rozporuplné, když na jedné straně aplikací ustanovení § 172 odst. 1 písm. c) tr. řádu uzavřel, že není prokázáno, že stíhaný skutek spáchal obviněný, ale na straně druhé v rámci odůvodnění takového závěru opakovaně zmínil, že nelze klást veškerou vinu pouze obviněnému (příp. že za vše nese odpovědnost pouze obviněný), že je nutno spatřovat pochybení i u dalších osob.
36. Obecně je potřeba k takové argumentaci uvést, že trestní odpovědnost obviněné osoby nevyklučuje ani zjištění, že se na protiprávním následku mohly nižší měrou podílet i jiné osoby. Podstatné je vždy zjištění, zda jednání či opomenutí obviněné osoby bylo takovým předpokladem pro vznik protiprávního následku, bez něhož by tento nevznikl.
37. Stížnostní soud považuje argumentaci rozvedenou v odůvodnění podané obžaloby za logickou. Obviněný byl v rozhodné době starostou města, tedy i členem zastupitelstva, členem rady města. V tomto svém postavení spadal nepochybně i pod kategorii úředních osob ve smyslu § 127 odst. 1 písm. d) tr. zákoníku. Starosta obce nepochybně nemá z titulu své funkce pravomoc rozhodovat o vině a trestu za spáchání přestupku a nemůže tak v této oblasti vydávat právní akty vně orgánu veřejné moci (nejedná v tzv. vrchnostenském postavení). Přesto v rámci svého postavení vymezeném jednotlivými ustanoveními zákona o obcích může být považován za úřední osobu s ohledem na to, že se podílí na plnění úkolů společnosti a státu a činí tak v rámci své úřední působnosti, pro kterou je vybaven i odpovídajícími pravomocemi.

38. Přenesená působnost je vykonávána obecním úřadem, v jehož čele stojí starosta (§ 109 odst. 1 odst. 3 písm. b/ zákona o obcích). Starosta jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu se souhlasem ředitele krajského úřadu (§ 103 odst. 3 zákona o obcích). Tajemník zajišťuje výkon přenesené působnosti a za plnění úkolů obecního úřadu je odpovědný starostovi (§ 110 odst. 2, odst. 4 písm. a/ zákona o obcích). Starosta může po projednání s ředitelem krajského úřadu svěřit komisi výkon přenesené působnosti v určitých věcech (§ 103 odst. 4 písm. c/ zákona o obcích). V případech stanovených zvláštními zákony zřizuje starosta pro výkon přenesené působnosti zvláštní orgány obce, jmenuje a odvolává jejich členy (§ 106 odst. 1 zákona o obcích). Zřízení komise rady obce jsou ve věcech výkonu přenesené působnosti na svěřeném úseku odpovědné starostovi (§ 122 odst. 5 zákona o obcích).
39. S ohledem na uvedená zákonná ustanovení je na místě závěr, že starosta je nadán pravomocemi k zabezpečení řádného výkonu přenesené působnosti, neboť jak argumentuje obžaloba, tak pověřuje příslušné orgány či jednotlivé zaměstnance obce, tyto kontroluje a přímo se podílí na vytváření personálních, organizačních a finančních podmínek pro řádný výkon přenesené působnosti, čímž plní úkol státu zajistit výkon státní správy na svěřeném úseku.
40. V projednávaném případě města [REDAKCE] došlo ke změně organizačního řádu MÚ, která určila odbor příslušný k projednávání přestupků, jenž však nebyl personálně obsazen, aby mohl takovou agendu řešit. Nově přijatá pracovnice [REDAKCE] měla být vyslána ke složení zkoušky, což však právě obviněný odmítl a jemu podřízený [REDAKCE] bez dalšího jím projevenou vůli akceptoval. Evidentně bylo možno přestupkovou agendu řešit tak, že by i po zrušení městské policie tuto vykonávala [REDAKCE], která by zůstala zaměstnancem městského úřadu. I takovou variantu měl obviněný podle výpovědi [REDAKCE] odmítnout. Sám považoval za neadekvátní, aby výkonem agendy byl pověřen [REDAKCE] MÚ, jenž byl zaneprázdněn úkoly vyplývajícími z jeho pracovní náplně. Přes nečinnost na daném úseku starosta nevyužil ani další oprávnění vyplývající z ustanovení § 106 odst. 1 zákona o obcích, neinicioval ani případný postup podle § 63 odst. 1 zákona o obcích.
41. S veškerými shora popsánymi skutkovými a právními souvislostmi předmětné trestní věci se okresní soud v odůvodnění napadeného rozhodnutí přesvědčivě nevypořádal a jím učiněné rozhodnutí je přinejmenším předčasné. Vzhledem k tomu bylo napadené rozhodnutí k podané stížnosti podle § 149 odst. 1 písm. b) zrušení a soudu prvního stupně bylo uloženo, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není další řádný opravný prostředek přípustný.

České Budějovice dne 22. 12. 2021

JUDr. Jiří Trnka v. r.
předseda senátu